

Warszawa, 24.04.2003 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

RPO/432948-VII-6.6/2003

00-090 Warszawa Tel. centr. 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 827 64 53

Pan
gen. Jan Pyrcak
Dyrektor Generalny
Służby Więziennej
ul. Rakowiecka 37 a
02-521 WARSZAWA

W dniach od 24 do 26 lutego 2003 r. pracownicy mojego Biura przeprowadzili czynności mające na celu sprawdzenie poszanowania praw osób pozbawionych wolności odbywających kary w Zakładzie Karnym w *Zabrzu*. W trakcie podjętych działań uzyskano od kierownictwa zakładu informacje na temat funkcjonowania jednostki, poznano stan wszystkich pomieszczeń użytkowanych przez osoby pozbawione wolności, w niezbędnym zakresie przeanalizowano zgromadzoną w zakładzie dokumentację, przeprowadzono na osobności rozmowy kwestionariuszowe z dziesięcioma procentami populacji osadzonych. Dla fachowej oceny części zgromadzonych danych - zasięgnięto opinii specjalistów Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach oraz biegłego sądowego z zakresu budownictwa ogólnego.

Efektem podjętych działań było ustalenie, że warunki bytowe panujące w Zakładzie Karnym w *Zabrzu* naruszają prawa osób odbywających kary pozbawiania wolności. Stwierdzono bowiem, że w zakładzie wykorzystywane są obiekty wzniesione w latach 30-tych ubiegłego wieku, które do chwili obecnej nie zostały poddane remontom kapitalnym. Z tego powodu skazani użytkują cele, w których ściany i sufity są zawilgocone i zagrzybione, występują duże ubytki fragmentów tynku świadczące o jego odpadaniu, istnieją zdewastowane posadzki, nieszczelna stolarka okienna i drzwiowa oraz nieskutecznie działający - w okresie zimy - systemem ogrzewania. Osadzeni korzystają ze znajdujących się w złym stanie pomieszczeń łaźni, toalet oraz stołówki. W opisywanej jednostce penitencjarnej stwierdzono także, iż od półtora roku prowadzony jest remont ambulatorium, który spowodował wyłączenie z użytku izby chorych oraz innych jego pomieszczeń.

Opierając się na ustaleniach własnych oraz opiniach specjalistów Państwowego Wojewódzkiego Inspektoratu Sanitarnego w Katowicach i biegłego sądowego stwierdzono ponad

wszelką wątpliwość, że warunki panujące w wizytowanym zakładzie stanowią zagrożenie dla zdrowia osób tam przebywających. Ponadto w obydwu opiniach specjalistycznych znalazły się zapisy wskazujące na realnie istniejące w zabrzańskiej jednostce więziennej zagrożenie katastrofą budowlaną.

Szczegółowe ustalenia w tym przedmiocie zawiera załączona do niniejszego pisma Informacja o czynnościach przeprowadzonych z mojego upoważnienia.

W opisanym stanie rzeczy - na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147) - uprzejmie proszę Pana Dyrektora o poinformowanie mnie, jakie są plany Centralnego Zarządu Służby Więziennej w zakresie dotyczącym przywrócenia praworządnego wykonywania kary pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w *Zabrzu*.

/-/